

Základem pro fungování každého státu je stanovení určitých pravidel chování jemu podřízených subjektů. Taková pravidla mohou být různá: tvrdě regulativní či liberální, srozumitelná nebo nesrozumitelná, vzájemně provázaná či nahodile uspořádaná, jednoznačná či připouštějící několikerý výklad, zkrátka dobrá nebo špatná. Souhrn obecně závazných pravidel chování, t. j. právních norem, tvoří právní řád, přičemž významnou podmínkou kvality právního řádu jako celku i jeho jednotlivých součástí je též stanovení určitých pravidel normotvorného, v užším slova smyslu zákonodárného procesu a zajištění účinného mechanismu jejich dodržování v praxi. I tvorba právního řádu musí mít svůj řád.

Základem pro zpracování daného tématu se stalo studium všech historických i současných ústavních textů, včetně relevantních novelizací, a dalších právních předpisů, uveřejněných v oficiálních publikačních prostředcích (Sbírka zákonů a nařízení státu československého, atd.). Dalším pramenem byl denní tisk zachycující zajímavé polemiky o naplňování některých ústavních pravidel a institutů.

V neposlední řadě jsem využil svůj soukromý archív, jehož součástí jsou zejména kopie dokumentů z dob mého působení v Kanceláři prezidenta republiky, např. též stanoviska odboru legislativy a práva k zákonům schváleným v Parlamentu České republiky, předkládaná prezidentu před podpisem jednotlivých zákonů s doporučením případných dalších ústavních kroků.

Pokud jde o použitou literaturu, rámeček Části první je tvořen „Teorií práva“, jejímiž autory jsou prof. Boguszak, prof. Gerloch a doc. Čapek a „Srovnávacím ústavním právem“ autorského kolektivu v čele s doc. Blahožem. Dobrým základem pro studium dalších pramenů k prvním třem částem byly všechny dosud vydané díly učebnice „Ústavní právo a státověda“ autorského kolektivu pod vedením prof. Pavlíčka, stejně jako „Ústavní systém České republiky“ prof. Gerlocha, JUDr. Hřebejka a doc. Zoubka.